T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2018/33
KARAR NO : 2018/128
KARAR TR: 26.02.2018

ÖZET :Sigortalı aracın uğradığıhasarı ödeyen sigorta şirketinin, zararın idarece giderilmesi istemiyle açtığı davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K ARAR

Davacı : N. Sigorta A.Ş.
Vekili : Av.F. A. Ö.
Davalı : Beylikdüzü Belediye Başkanlığı
Vekili : Av.H. B.

O L A Y: Davacıvekilidavadilekçesindeözetle; 9.11.2011 günü sürücü E. H. sevk ve idaresindeki 34 LMC ... plakalı aracı ile Beylükdüzü Erenler Caddesi üzerinde seyir halinde iken havanın alacakaranlık olması, sokak aydınlatması bulunmaması nedeniyle sokak ortasındaki rögar kapağının açık bir şekilde dışarıya açılmış olması, etrafında uyarıcı bir işaret bulunmadığından, davacının aracının rögar kapağına çarparak aracının alt tarafının hasara uğradığını, meydana gelen 5.454,00.-TL (+295,00-TL ekspertiz ücreti)'lik hasarı davacı sigorta şirketinin sigortalısına ödediğini, hasar nedeniyle ödenen 5.749,00.-TL maddi tazminat giderinin ödeme tarihinden itibaren işlemiş yasal faizi ile birlikte davalıdan rücu'en tazmini istemiyle idariyargı yerinde dava açmıştır.

İSTANBUL 5. İDARE MAHKEMESİ:10.4.2013 gün ve E:2012/866, K:2013/1064 sayı ile, 2918 sayılı Yasanın 110. maddesi uyarınca, Karayolları Trafik Kanunundan doğan sorumluluk davalarının adli yargıda görüleceği öngörülmüş olup, dava konusu tazminata sebep olan hasarın da, karayolunda meydana geldiği anlaşıldığından, bu davanın adli yargıda görülmesi gerektiği sonucuna varıldığı gerekçesiyle, davanın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 15/1-a maddesi hükmü uyarınca görev yönünden reddine karar vermiş, bu karara karşı davacı ve davalı vekilleri tarafından istinaf isteminde bulunulmuştur.

İstanbul Bölge İdare Mahkemesi:11.10.2013 gün ve E:2013/19142, K:2013/14157 sayı ile, dava dosyasının incelenmesinden, itiraz konusu idare mahkemesi kararında yasada sayılan bozma nedenlerinin bulunmadığı anlaşıldığından ve itiraz dilekçelerinde ileri sürülen iddialar da söz konusu kararın bozulmasını sağlayacak nitelikte görülmediğinden itirazların reddine, kararın onanmasına karar vermiş, bu karara karşı davalı vekili tarafından karar düzeltme isteminde bulunulmuştur.

İstanbul Bölge İdare Mahkemesi Dördüncü Kurul:12.3.2014 gün ve E:2014/1820, K:2014/4059 sayı ile, Bölge İdare Mahkemesi kararlarının düzeltme yolu ile incelenebilmesi, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 54. maddesinde yazılı sebeplerden birinin varlığı ile mümkündür. Karar düzeltme dilekçesinde ileri sürülen sebepler bunlardan hiçbirine uymadığından yerinde bulunmayan istemin reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili bu kez aynı istemle adli yargı yerinde dava açmıştır.

İstanbul Anadolu 15. Asliye Hukuk Mahkemesi: 2.4.2015 gün ve E:2014/415, K:2015/94 sayı ile, açılan davada yargı yolu bakımından mahkemelerinin görevli olduğu; motorlu araç kazalarından dolayı açılan davalarda sigortacının merkez veya şubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulunduğu yer mahkemelerinden birinde dava açılabileceğinden, davalı tarafin yetkiye yönelik itirazlarının yerinde olmadığı, kusur durumu nazara alınarak bilirkişi raporunda tespit edilen hasar bedelinden davalı idarenin sorumlu olduğu netice ve kanaatine varılmakla, davanın kısmen kabulüne, fazlaya dair talebin reddine karar vermiş, bu karar davalı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Yargıtay 17. Hukuk Dairesi: 21.3.2016 gün ve E:2015/16171, K:2016/3490 sayı ile, davada, kendisine ikinci dava açılan İstanbul Anadolu 15. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin elinde derdest bulunan dava dosyasındaki yargılamayı durdurmak suretiyle (UMK m. 19/1), dosyayı kül halinde, yargı yolu uyuşmazlığının çözümlenmesi açısından Uyuşmazlık Mahkemesine göndermesi, verilecek kararı bekleyerek sonucuna göre karar vermesi gerekirken eksik inceleme ile yazılı olduğu şekilde karar vermiş olması nedeniyle davalı vekilinin temyiz itirazının kabulü ile hükmün bozulmasına karar vermiştir.

İSTANBUL ANADOLU 15. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ: 20.4.2017 gün ve E:2016/282, K:2017/135 sayı ile, bozma ilamına uyarak, dosya kapsamı değerlendirildiğinde,yargılamanın durdurulmasına dosyanın kül halinde uyuşmazlığın çözülmesi için uyuşmazlık mahkemesine gönderilmesine karar vermek gerektiği gerekçesiyle, dava dilekçesinin yargı yolu bakımından reddine , ancak daha önceden idari yargı merciince de görevsizlik kararı verildiği ve bu kararın kesinleştiği anlaşılmakla, UMK.nun 19/1. maddesi gereğince yargılamanın durdurulmasına ve dosyanın uyuşmazlığın çözülmesi bakımından uyuşmazlık mahkemesine gönderilmesine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili idari ve adli yargı yerlerince verilmiş olan görevsizlik kararları nedeniyle oluştuğunu ileri sürdüğü olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle İstanbul Anadolu 15. Asliye Hukuk Mahkemesine vermiş olduğu 5.5.2017 tarihli dilekçesiyleUyuşmazlık Mahkemesine Başvurulmasını talep etmiş olmakla, İstanbul Anadolu 15. Asliye

Hukuk Mahkemesinin 8.1.2018 tarih ve E:2016/282 sayılı üst yazısı ile Mahkememize gönderilmiş olup, 11.1.2018 tarihinde kayda girmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Nuri NECİPOĞLU'nun Başkanlığında, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Suna TÜRE, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN ve Turgay Tuncay VARLI'nın katılımlarıyla yapılan 26.02.2018 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; idari ve adli yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, adli ve idari yargı dosyalarının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacının istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, sigortalı aracın uğradığı hasarı ödeyen sigorta şirketinin, zararın idarece giderilmesi isteminden ibaret bulunan bir rücuen tazminat davasıdır.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 1. maddesinde, Kanunun amacının karayollarında can ve mal güvenliği yönünden trafik düzenini sağlayacak ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemek olduğu; "Kapsam" başlıklı 2. maddesinde, bu Kanunun trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri bunların uygulamasını ve denetlenmesini ilgili kuruluşları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalışma usulleri ile diğer hükümleri kapsadığı ve bu kanunun karayollarında uygulanacağı belirtilmiştir.

Öte yandan 2918 sayılı Yasanın 19.1.2011 günlü Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6099 sayılı Yasanın 14. maddesiyle değişik 110. maddesinde "İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dahil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır.

Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumluluğa ilişkin davalar, sigortacının merkez veya şubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulunduğu yer mahkemelerinden birinde açılabileceği gibi kazanın vuku bulduğu yer mahkemesinde de açılabilir"; Geçici 21. maddesinde de "Bu Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının göreve ilişkin hükmü, yürürlüğe girdiği tarihten önce idari yargıda ve Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde açılmış bulunan davalara uygulanmaz" denilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, dava dosyasında mevcut bilgi ve belgelerin incelenmesi sonucunda; Şirkete sigortalı vasıtanın geçirdiği trafik kazası neticesinde hasarlandığı, bahis konusu olay neticesinde vasıtada maddi hasarın meydana geldiği; tespit edilen hasar bedelinin sigortalı vasıta sahibine ödendiği, olayın meydana gelişinde davalı idarenin yol kusurunun tespit edildiği, meydana gelen hasar nedeniyle sigortalısına tazminat ödeyen şirketin kusur nispetine göre avans faiziyle birlikte davalıdan tahsili istemiyle davanın açılmış olduğu anlaşılmaktadır.

2918 sayılı Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının iptali istemiyle Bursa 3.Asliye Hukuk Mahkemesi ve Batman 2.Asliye Hukuk Mahkemesince yapılan itiraz başvuruları üzerine konuyu inceleyen Anayasa Mahkemesi, şu gerekçesi ile anılan kuralı Anayasaya aykırı görmemiş ve iptal istemini oy birliğiyle reddetmiştir: "… Anayasa Mahkemesi'nin daha önceki kimi kararlarında da belirtildiği üzere, tarihsel gelişime paralel olarak Anayasa'da adli ve idari yargı ayırımına gidilmemiş ve idari uyuşmazlıkların çözümünde idare ve vergi mahkemeleriyle Danıştay yetkili kılınmıştır. Bu nedenle, genel olarak idare hukuku alanına giren konularda idari yargı, özel hukuk alanına giren konularda adli yargı görevli olacaktır. Bu durumda, idari yargının görev alanına giren bir uyuşmazlığın çözümünde adli yargının görevlendirilmesi konusunda kanun koyucunun mutlak bir takdir yetkisinin bulunduğunu söylemek olanaklı değildir. Ancak, idari yargının denetimine bağlı olması gereken idari bir uyuşmazlığın çözümü, haklı neden ve kamu yararının bulunması halinde kanun koyucu tarafından adli yargıya bırakılabilir. İtiraz konusu kural, trafik kazasında zarar görenin asker kişi ya da memur olmasına, aracın askeri hizmete ilişkin olmasına veya olayın hemzemin geçitte meydana gelmesi durumlarına göre farklı yargı kollarında görülmekte olan 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görüleceğini öngörmektedir. İtiraz konusu düzenlemenin gerekçesinde de ifade edildiği gibi, askeri idari yargı, idari yargı veya adli yargı kolları arasında uygulamada var olan yargı yolu belirsizliği giderilerek söz konusu davalarla ilgili olarak yeknesak bir usul belirlenmektedir. Aynı tür davaların aynı yargı yolunda çözümlenmesi sağlanarak davaların görülmesi ve çözümlenmesinin hızlandırıldığı, bu suretle kısa sürede sonuç alınmasının olanaklı kılındığı ve bunun söz konusu davaların adli yargıda görüleceği yolunda getirilen düzenlemenin kamu yararına yönelik olduğu anlaşılmaktadır. Öte yandan, 2918 sayılı Kanun'da tanımlanan Karayolu şeridi üzerindeki araç trafiğinden kaynaklanan sorumlulukların, özel hukuk alanına girdiği konusunda bir tartışma bulunmamaktadır. İdare tarafından kamu gücünden kaynaklanan bir yetkinin kullanılması söz konusu olmadığı gibi, aynı karayolu üzerinde aynı seyir çizgisinde hareket eden, bu nedenle aynı tür risk üreten araçlar arasında özel-kamu ayırımı yapılmasını gerektiren bir neden de yoktur. Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kural Anayasa'nın 2.,125. ve 155. maddelerine aykırı değildir. İtirazın reddi gerekir…" (Any. Mah.nin 26.12.2013 tarih ve E.2013/68, K.2013/165 sayılı kararı; R.G. 27.3.2014, Sayı: 28954, s.136-147.)

Anayasa'nın 158 inci maddesinin son fıkrasında " Diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında, Anayasa Mahkemesi'nin kararı esas alınır." denilmektedir. Anayasa Mahkemesi'nin yukarıda gerekçesine yer verilen kararı, yasa koyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebileceğine, dolayısıyla 2918 sayılı Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrası ile öngörülen, bu Kanun'dan doğan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülmesi düzenlemesinin Anayasa'ya aykırı bulunmadığına dair olup, esas itibariyle görev konusunda verilmiş bir karardır ve Anayasa'nın 158 inci maddesi uyarınca, başta Mahkememiz olmak üzere diğer yargı organları bakımından da uyulması zorunlu bir karar mesabesindedir.

Bu durumda,2918 sayılı Yasanın 19.1.2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesi'nin

işaret edilen kararı gözetildiğinde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzeninin sağlanarak trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadığı ve Kanunun, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile, çalışma usullerini kapsadığı, dolayısıyla oluşan trafik kazası nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu; meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, İstanbul Anadolu 15. Asliye Hukuk Mahkemesince verilen 20.4.2017 gün ve E:2016/282, K:2017/135 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle İstanbul Anadolu 15. Asliye Hukuk Mahkemesince verilen 20.4.2017 gün ve E:2016/282, K:2017/135 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 26.02.2018 gününde, Üye Turgay Tuncay VARLI'nın KARŞI OYU ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Nuri	Şükrü	Mehmet	Suna
NECİPOĞLU	BOZER	AKSU	TÜRE

Üye	ÜyeÜye	
Alaittin Ali	Süleyman HilmiTurgay Tuncay	
ÖĞÜŞ	AYDIN	VARLI

KARŞI OY

3.11.2015 tarih ve 29521 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 28.9.2015 gün ve E:2015/670, K:2015/671 sayılı kararında belirtilmiş olan düşünce doğrultusunda sayın çoğunluğun görüşüne katılamıyorum.26.02.2018

ÜYE
Turgay Tuncay VARLI